

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kainą 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 184

★★★★

Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, Rugsėjo (Sept.) 25, 1956

★★★★

METAI 46-ti

KRISLAI

Pasiruošimas.
Tas pats ir čia.
Klaidingos viltys.
Nusiskundžia.
Vienybė prieš polius.
Rašo A. Bimba

Mums, laisviečiams ir vi-
siems pažangiečiams, poilsui
nėra nei laiko, nei vietos.
Darbų ir pareigų turime daug.
Štai užbaigėme vasarinį
Laisvės vaju, o jau adminis-
tracija ragina ruoštis prie ru-
deninio vajuos. Taip ir reikia.
Geras pasiruošimas duos ge-
rus rezultatus.

Rudeniniame vajuje esti
koncentruojamasi ant gavimo
naujų skaitytųjų ir atnaujinimo
prenumeratų. Tokiam
vajuje labai reikalinga visų
skaitytųjų gera valia.

Mes ją ir parodykime.

Vienas redaktorius džiau-
giasi apskaičiavęs ir suradęs,
jog Tarybų Sąjungoje aštuoni
milijonai "darbininkų gyvena
skurde", tai yra, neturi rei-
kalingų metinių minimumo
įplaukų.

Galimas daiktas. Labai gai-
la. Prieš tai ten, matyt, la-
bai smarkiai kovojama. Atsi-
žvelgiant į senąjį to krašto at-
silikimą, atsimenant revoliu-
ciją ir dviejų baisiausių karų
sunaikinimus, socializmui per
mažai laiko tebuvo visus sa-
vo žmones išvilkti iš skurdo.

Bet kaip čia, pas mus,
Amerikoje? Kaip čia patei-
sinti skurdą ir lūšynus?

Abudu didieji karai čionai
buvo derlingiausios ekonomi-
nės rugaiplūtės.

Bet mes turime šiandien net
keturioliką milijonų šeimų
(ne pavienių žmonių, bet še-
mų), kurios neturi minimum
metinių įplaukų. Jos gyvena
ir vargsta didžiausiam skur-
de.

Kodėl to nematyti?

Visa eilė buržuazinės spau-
dos kolumnistų neslepia savo
didžiulio nusivilimo.

Girdi, laukėme ir tikėjo-
mės, kad tarpe Maskvos ir
Pekino įvyks pasidalinimas, o
jo niekur nesimato!

Kinijos Komunistų partijos
kongrese labai labai storai
pabrėžtas nepalaužiamas soli-
darumas tarpe Tarybų Sąjun-
gos ir Kinijos Liaudies Respu-
blikos.

Nelaimės pranašų viltys su-
bliuško. Bet už tai laimėjo
taikos jėgos.

Amerikos Darbo Federaci-
jos vadai nepatenkinti, kad
unijistai mažai teaukoja pre-
zidentinei rinkiminei kampa-
nijai. Buvo kalbėta, kad pen-
kiolika milijonų unijistų tam
reikalui sudės mažiausia pen-
kiolika milijonų dolerių.

Gal dar ir sudės, bet pra-
džia tebėra menka.
Apgailėtina. Organizuotie-
ji darbininkai turėtų daugiau
rūpintis rinkimais. Jie turi
progą gana daug laimėti, pa-
siųsdami savo draugus į Kon-
gresą.

Amerika jau pasiūlė Tary-
bų Sąjungai, kad jos bend-
romis spēkomis atidarytų lėk-
tuvų kelią per šiaurinį polių.
Manoma, kad T. S. pasiūly-
mą prims.

Na, o tyrinėjimui pietinio
poliaus jau darbuojasi bend-

Britai, francūzai
atsikreipė į J. T.

Jungtinės Tautos. — Po
to, kaip Londone sušaukta
konferencija Suez reika-
la nepasisekė, kadangi ne
visi konferencijos dalyviai
buvo pakankamai entu-
ziastiškai steigti taip vadi-
namą "Vartotojų sąjun-
gą", britai ir francūzai da-
bar priversti daryti, ko
anksčiau nenorėjo: atsi-
kreipti į Jungtines Tautas.
Amerika pritaria tam atsi-
kreipimui, bet pati prie jo
neprisidėjo.

Kad išklausti britų ir
francūzų skundą prieš E-
giptą, J. T. Saugumo tary-
ba susirinko į posėdį rytoj,
trečiadienį. Sakoma, kad
posėdyje dalyvaus Dulles,
Lloydas, Pineau id Sepilo-
vas. Britų-francūzų skun-
das paduotas trumpos no-
tos pavidale Saugumo ta-
rybos prezidentui Emilio

Numez-Portuondo. Nota
sako, kad J. T. turi imtis
žingsnių prieš "sauvališką
Egipto žingsnį."

Nicosia. — Britai suareš-
tavo Kipro graikų Etnar-
chijos (tarybos) generalinį
sekretorių Nicos Kranidio-
tis. Kranidiotis lošė svar-
bią rolę derybose su britais
dėl arkivyskupo Makarioso
išlaisvinimo. Dabar jis
pats kalėjime.

Londonas. — "Times",
"Daily Telegraph" ir kiti
konservatorių laikraščiai
pripažįsta, kad Suez krizė
labai nupuldė premjero E-
deno prestižą: jis pradėjo
labai smarkiai, ir paskui
turėjo daug nusileisti.

Ketvirtadienį Poznanėje pradės
svarstyti riaušinių bylas; 23
bus teisti už žudymus, puolimus

Varšuva. — Ši ketvir-
tadienį čia prasideda trys
pirmos svarbesnės Pozna-
nės riaušinių bylos. Po
riaušių, kurios įvyko šią
vasarą, 300 asmenų tapo
suinta. 154 dar randasi po
areštu. Prieš 58 jau išnešti
apkaltinimai. 23 bus pradė-
ti teisti ketvirtadienį. Bus
trys atskiros bylos, kurios
bus vedamos lygiagrečiai.

Generalin. prokuroras Ry-
bickis pareiškė spaudos at-
stovams, kad vienoje bylo-
je bus teisiami trys riauši-
ninkai, kurie ypatingai
žiauriu būdu nukankino po-
licijos korporalą Zygmantą
Izdebny birželio 28 dieną,
tai yra, riaušių dieną. Ki-
toje byloje teisiama dešimt
asmenų. Jie kaltinami po-
licijos stočių puolime, kad
gauti ginklus. Jie paskui
tais ginklais puolė viešus
pastatus, kitas policijos st-
otis ir t.t.

Trečioje byloje teisiama
irgi 10 asmenų. Tai grupė,

kuri pavogė ginklus iš ka-
lėjimo ir apšaudė policiją.
Jų kulkos, sako prokuroras,
užmušė ir kai kuriuos civi-
lius žmones. Prokuroras
Rybickis pabrėžė, kad nebus
teisiami streiko dalyviai ar-
ba dalyvavusieji darbinin-
kų demonstracijoje — tei-
siami tik riaušinininkai.

Tarybinė spauda rašo apie
Amerikos rasistų orgijas

Maskva. — Tarybų Są-
jungos spauda plačiai ir aš-
triausiai smerkiamais rašo
apie rasistines riaušes pie-
tinėse Amerikos valstijose,
kur negrų vaikai neprilei-
džiami prie mokyklų, o jau
išleisti į šmetami. "Pra-
vda" tas riaušes vadina ra-
sistinėmis orgijomis, žmo-
niškos didžiausia gėda ir pa-
našiai. Anglų kalbos žur-
nalas "New Times" sako,
kad likusis pasaulis gali
tik stebėtis su didžiausiu
skausmu įvykius Ameriko-
je.

Tarybinis radijas savo i-
vairių kalbų programose,
y. atngai taikomose Azijos
ir Afrikos kraštams, per-
duoda žinias ir komentarus
apie tas rasistines riaušes.
Laikraščiuose tilpo pareiš-
kimas vieno negro, ameri-
kiečio George Tines, kuris
jau 20 metų gyvena Tary-
bų Sąjungoje. Jis turi tris
vaikus, kurie lanko mokyk-
las. Tines sakė:

"Mano didis džiaugsmas
yra, kad gyvenu šalyje, kur
tokių įvykių, kaip rasisti-
nės riaušės, negali įvykti.
Čia to net įsivaizduot nega-
lima."

ORAS NEW YORKE

Giedra, vėsu

Vėliausios žinios

Iš viso pasaulio

DES MOINES. — Prave-
stas apklausinėjimas tarp
farmerių, kurie dalyvavo
Newtono nacionalinio ari-
mo kontesto išklmėse paro-
dė, kad republikonai prara-
do nemažai įtakos farmų
srityje. Virš 13 nuosimčių
tų fermerių, kurie 1952-ais
metais balsavo už republi-
konus, sakė, kad šiuo kar-
tu jie balsuos už demokra-
tus.

VARSUVA. — Nepatvir-
tinti pranešimai iš Mask-
vos sako, kad Tarybų Są-
jungos Komunistų partijos
centro komitetas nutarė,
jog Tito vadovaujama Ju-
goslavijos Komunistų lyga
negali būti skaitoma mark-
sistiniai-leninistinė, kad ji
yra tiksliai "kairi, socialde-
mokratams artimesnė par-
tija". Sakoma, kad tai bu-
vo Molotovo ir Suslovo nuo-
monė, kuri laimėjusi prieš
Chruščiovo ir Bulganino
nuomonę, kad Tito yra le-
ninistas.

DENVER. — Demokratų
prezidentinis kandidatas

Stevensonas paskelbė, kad
jis darbuotųsi už tai, kad
senyvo amžiaus žmonės ga-
lėtų testuoti savo gyvenimą
ant to paties lygio, kokį
turėjo dirbdami. Kitaip sa-
kant, jeigu jis būtų išrink-
tas prezidentu, jis darbuo-
tųsi už tai, kad senatvės
kompensacija būtų beveik
tokia, kokią žmogus uždir-
ba dirbdamas.

JERUZALĖ. — Jordano
kareivis nušovė tris Izrae-
lio archeologus ir sužeidė
17 asmenų. Sužeistų tarpe
randasi amerikietis kuni-
gas R. North. Jordaniečiai
šovė į izraeliečių mokslinę
ekspediciją, kuri pasienyje
tyrinėjo senus romėnų
griuvėsius. Jordaniečiai sa-
ko, kad šovęs kareivis buvo
laikinas pamišęs. Jis suim-
tas ir daktarų tyrinėjamas.

NEW ORLEANS. — U-
raganas Flossy nusiaubė
Louisianos kai kurias dalis
ir užmušė du žmones. Jis
dabar juda link Vidurvakarių.

Stakjardų darbininkai jau
susiliesią į vieningą uniją
kuri apims 450,000 narių

Washingtonas. — Dvi di-
džiosios unijos, kurios api-
ma stakjardų darbininkus,
susilies į vieną, ir bus su-
daryta galinga 450,000 na-
rių mėsos pramonės unija.
Tos dvi unijos yra Amalgamated Meat Cutters and Butcher Workmen, kuri anksčiau priklausė prie A. F. L., ir United Pakinghouse Workers Union, kurį priklausė prie C. I. O. Da-
bar jos abi yra sujungtos AFL-CIO dalimis.

Susiliejimas bus praves-
tas spalio 26 dieną Chica-
goje. Tai pirmas pilnas su-
lijimas kokioje nors pa-

grindinėje pramonėje nuo
AFL-CIO vienybės pra-
džios. Eilėje kitų pramo-
nių AFL ir CIO unijos,
nors kartu priklauso prie
AFL-CIO, dar veikia lygia-
grečiai savaimingai.

AMCBW prezident. Jim-
mersonas pareiškė, kad jis
nemato reikalo, kodėl dvi
atskiros unijos turėtų eg-
zistuoti mėsos pramonėje.
Ji sakė, kad AMCBW ir
UPWA yra pakankamai
artimos ideologijoje ir savo
vidujinėje santvarkoje,
taip, kad gali susilieti.

Panašius pareiškimus pa-
darė UPWA vadai.

Sukarno Čekoslovakijoje;
sutikimas labai karštas

Praga. — Po apsilanky-
mo Tarybų Sąjungoje, Ju-
goslavijoje ir Austrijoje,
Indonezijos prezidentas Su-
karno atvyko Čekoslovakijo-
n. Pragos radijas sako,
kad Sukarno buvo sutiktas
labai karštai, kad didelės
žmonių minios jį sveikino
miesto gatvėse.

Tuo tarpu, kai Sukarno
lankosi socialistinėse šaly-
se, Indonezijoje dešinieji
elementai, kurie įeina val-
džion, pradėjo kampaniją
prieš jį. Masjumi (musul-
monų) partija labai nepa-
tenkinta bendrais komuni-
katais, kuriuos Sukarno
išleido Tarybų Sąjungoje
ir Jugoslavijoje, komuni-
katais, kurie pastato Indone-
ziją aiškiai anti-impe-
rializmo pusėje.

Nėra įtempimo

Rangoonas. — Nors už-
sienyje skleidžiami gandai,
kad santykiai tarp Kinijos
ir Burmos įtempti dėl ta-
riamo teritorijų ginčo, čia
pat, Burmoje, tas nejaucia-
ma. Ko daugiau, buvęs
premjeras U Nu, kuris
skaitosi įtakingiausiu žmo-
gumi Burmoje, nors neuž-
ima jokios valdiškos vie-
tos, spalio 24 d. išvyks į
Pekiną, Liaudies Kinijos
sostinę.

U Nu yra išsireiškęs, kad
ginčas su Kiniais dėl terito-
rijos (Kinai ir burmiečiai
turi pretenzijų į tam tikras
tas pačias teritorijas, nes
rubežiai kalnyuose ir
džiunglėse ten niekad ne-
buvo griežtai nustatyti)
nepakeičia pagrindinio fak-
to, kad Kinija ir Burma
yra draugingos kaimynės.

Komunistų partijos
rezoliucijos planas

New Yorkas. — Ameri-
kos Komunistų partijos
nacionalinis komitetas pa-
skelbė rezoliucijos planą,
kuris bus pateiktas tos par-
tijos suvažiavimui, kuris į-
vyks vasario mėnesį. Rezo-
liucijoje apžvelgiama pra-
eities veikla ir nutiesiamos
gairės ateities veiklai. Pa-
grindinė rezoliucijos tema
yra, kad praeities silpny-
bės reiškesi sektantiškume,
biurokratizme ir mecha-
niškame kairume. Ateityje,
sako rezoliucija, K. P.
turi veikti glaudesnėje san-
tarvėje su unijomis, negrų
ir masinėmis organizacio-
mis.

Už rezoliuciją balsavo
Eugene Dennis, John Ga-
tes, Fred Fine, S. Stein,
Martha Stone, William
Schneiderman, James Jac-
kson, Claude Lightfoot, J.
Stachel, Carl Winter ir Ed.

Strong. William Z. Foster
ir Ben Davis taipgi balsavo
už, bet su tam tikromis re-
zervacijomis. Jie savo
nuomones išreiškė atskirai
spausdintame dokumente.

Spaudos konferencijoje
Dennis pareiškė, kad Ko-
munistų partija dabar tu-
ri nuo 20,000 iki 25,000 na-
rių. 160 komunistų vadų
apkaltinta po Smitho aktu
arba kitais anti-komunis-
tiniais įstatymais, 114 jų
tapo nuteisti bendrai 456
metų kalėjiminei bausmei.
Iš 22 nacionalinio komite-
to narių ir alternatų, kurie
buvo išrinkti 1950 metais,
trys apleido šalį (Claudia
Jones, Irving Potash ir
John Williamson), o kalė-
jime dar randasi Robert
Thompson, Gus Hall, Gil
Green, Henry Winstone,
Pettis Perry ir Elizabeth
Gurley Flynn.

Sužeistasis Nicaraguos Samoza
kaip atrodo, gyvens; jau suimta
200 asmenų tarp opozicionierių

Balboa. — Sužeistas
Nicaraguos diktatorius A-
nastasio Samoza atskrai-
dintas į Panamą, kur jam
pravesta delikatiška opera-
cija: kulkos išimtos iš ne-
toli nugarkaulio ir kitų kū-
no dalių. Tas kulkas Samo-
za įvarė politinis atentato-
rius Rigoberto Lopez praėi-

tą penktadienį Leon mies-
telyje. Lopez, opozicinės F.
D.R. partijos narys, vietoje
buvo Samozos sargybinių
užmuštas.

Pasikėsinimas prieš Sa-
mozą iššaukė Nicaraguos
valstybėlėje Centralinėje
Amerikoje teroro bangą
prieš opoziciją. Policija
pradėjo masinius suėmimus
tarp opozicijos žmonių ir
pirmadienį buvo pranešta,
kad 200 jau sėdi kalėjime.
Sostinėje Managuoje mato-
si daug karių ir policijos,
kurie saugo prieš sukilim-
us.

Naujasis Mayflower plauks
Amerikon sekanti pavasarį

Londonas. — 1620 me-
tais apie 120 anglų laivu
Mayflower išplaukė Ame-
rikon, kur išlipo dabartinė-
je Naujojoje Anglijoje. Tie
pirmieji anglų imigrantai
Amerikon paskui tapo ži-
nomi kaip pilgrimai.

Dabar britų ir ameri-
kiečių draugingumo orga-
nizacijų pastangomis Brix-
ham žvejų uoste Devonshire,
kur buvo statytas pirmasis
Mayflower, pastatyta nau-
ja jo kopija. Tai yra 180
tonų, statytas lygiai iš to-
kių medžiagų ir tokiais pat
senais įrengimais būrinis
laivas, koks buvo Mayflo-
wer, ir jis žinomas kaip
Mayflower II.

Sis laivas padarys cere-
monialę kelionę per Atlan-
tą Naujojoje Anglijon se-
kantį pavasarį, balandžio
mėnesį. Jis pasiliks Nau-
jojoje Anglijoje kaip mu-
ziejus.

Kaip sakyta, viskas laive
įrengta senoviškai, bet jis
turi radio ir radaro įren-
gimus, be kurių jam neduo-
tas leidimas plaukti. Po
perplaukimo tie įrengimai
bus išmesti.

Naujasis Mayflower nu-
leistas vandenin praeitį sa-
valtgalį.

Gruzijos komunistai gilins
kovą prieš asmenybės kultą

Tbilisi. — Gruzijos Ko-
munistų partijos organas
"Rytų Aušra" sako, kad
K. P. centralinio komiteto
posėdyje buvo tartasi, kaip
labiau kovoti prieš asmen-
s kultą. Partijos gen. sekre-
torius Mžavanadze pabrė-
žė, kad per didelis Stalino
garbinimas buvo labiau pa-
plitęs Gruzijoje, negu kito-
se Tarybų Sąjungos dalyse
ir dar yra labiau įsigyve-
nęs. Jis sakė, kad Gruzi-
joje asmenybės kultas bu-
vo tampriai surištas ir su
gruzišku šovinizmu, kuri
vystė Berija ir kiti.

Taipgi iškelta, kad po
asmenybės kulto sparnu
gruziškasis nacionalizmas
slėpė tos šalies tautines
mažumas, ypatingai ab-
chazus ir osetus, kurie tu-
ri automines sritis toje
respublikoje. Dabar tas
viskas pataisoma, sakė
Mžavanadze, bet dar nepa-
kankamai.

Ar Tamsta jau gavai Lais-
vę naują skaitytąją? Jei ne,
tai pasirūpink gauti.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL, 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPLES
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$10.00	Canada and Brazil, per year	\$11.00
United States, per 6 months	\$6.00	Canada and Brazil, 6 months	\$6.50
Queens Co., per year	\$11.00	Foreign countries, per year	\$15.00
Queens Co., per 6 months	\$6.50	Foreign countries, 6 months	\$8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879.

KINIJOS KOMUNISTŲ KONGRESE

ASTUNTAJAME Kinijos Komunistų partijos kongrese, vykstančiame Pekine, sakė kalbą ir Tarybų Sąjungos atstovas-svečias, Mikojanas.

Jis kalbėjo, kaip praneša Reuters (britų žinių agentūra), apie Kinijos Liaudies Respublikos progresą ekonominėje srityje.

Tarp kitko, Mikojanas sakė, jog Kinijai nereikės eiti tą kelią, kuriuoėjo Tarybų Sąjunga, statant pramonę. Tarybų Sąjunga, nurodė Mikojanas, boikotuojama kapitalistinio pasaulio, turėjo viską savo jėgomis sukurti iš pat pagrindų. Šiandien Tarybų Sąjungos pramonė yra labai aukštame laipsny pastatyta, bet tai turėjo padaryti prie didelių sunkumų.

Kas kita su Kinija: jai pagalbą teikia Tarybų Sąjunga labai didelę. Todėl ir josios pramonė jau dabar yra pastatyta moderniskame lygyje. Vadinas, pačiai Kinijai nereikia viską pradėti "nuo ABC", nes ji turi labai draugišką talką iš kaimyninės Tarybų Sąjungos.

Kas kita su Kinija: jai pagalbą teikia Tarybų Sąjunga labai didelę. Todėl ir josios pramonė jau dabar yra pastatyta moderniskame lygyje. Vadinas, pačiai Kinijai nereikia viską pradėti "nuo ABC", nes ji turi labai draugišką talką iš kaimyninės Tarybų Sąjungos.

Idomios tame kongrese kalbos buvo ir dėl Taiwano (Formozos). Buvo sakyta, kad Formoza gali sugrįžti į Kinijos Liaudies Respubliką be karo, ramiu keliu. Formozos gyventojai ir valdovai ilgai niekuo negalėjo susitarti, kad toji sala yra nedalijama Kinijos dalis, todėl jie anksčiau ar vėliau pasisakys už grįžimą į Kinijos Liaudies Respubliką.

Bendrai suėmus, kongrese kalbos, iki šiol sakytos, pabrėžė, jog Kinijos Liaudies Respublika trokšta taikos, nes jai rūpi juo greičiau supramontinti šalį, pakelti šalį ir visą žmonių gyvenimą į aukštesnį lygį.

Komunistų partijos rezoliucija

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ Komunistų partijos Nacionalis Komitetas paskelbė savaitraštį "The Worker" (rugsėjo 23 d. laidoje) rezoliuciją.

Tai diskusijų dėl partijos ateities ir veiklos klausimu rezoliucija.

Kol kas mes jos dar nestudijavome. Idomu pabrėžti tik tai, kad pačioje rezoliucijos įžangoje pasakyta:

"Mes pradėdami prieškonvencines diskusijas fone gilių pasaulinėje scenoje pasikeitimų ir palankių atmainų namieje."

Partijos suvažiavimas, kaip jau buvo skelbta, prasidės 1957 metų vasario 12 dieną.

Generalinis partijos sekretorius Eugene Dennis ragina komunistus atidžiai skaityti, studijuoti pateiktą rezoliuciją. Formalės viešos tuo klausimu diskusijos prasidės su lapkričio mėnesio 1 diena.

KAM IS TO NAUDA?

KINIJOS LIAUDIES Respublikos vyriausybė, kaip žinoma, kadaise sutiko duoti vizas 32 amerikiniams spaudos ir radioj korespondentams, jie jie nori atvykti ton šalin ir susipažinti su padėtimi.

Tačiau buvo pasakyta: amerikiniai korespondentai turį atvykti į Kiniją ne vėliau š. m. rugsėjo 20 dienos. Jei iki tol jie neatvyks, tai vėliau vizų negaus.

Mūsų valstybės departamentas tačiau atsisakė korespondentams duoti pasportus vykimui į Kiniją. Tuo būdu jie negalėjo tos šalies pasiekti, nors norinčiųjų ten vykti buvo.

Na, ir kam dabar iš to viso nauda? Kai kurie amerikiniai laikraščiai naudoja britų, žinių agentūros "Reuters" pranešimais. Ar negeriau būtų buvę, jei mūsų korespondentai būtų buvę Pekine ir aprašę einajamąjį tos šalies Komunistų partijos suvažiavimą?!

AR JIE TEN VYKS?

APIE DEŠIMT amerikiečių laivų vairuotojų (pilots) atsiliepę į Egipto vyriausybės kvietimą ir nusitarę vykti į Egiptą vairuoti laivus Suez'o kanalu.

Tų amerikiečių pavardžių spauda kol kas neskelbia. Bet štai, ką daro valstybės departamentas: jis pasiryžęs jiems pasakyti "visą tiesą apie Egiptą." O jei ir po to jie dar vis norės ten vykti, tai lai vyksta.

Kitais žodžiais, norima laivų vairuotojus įtikinti, kad jie ten nevyktų.

DARBO UNIJOS UZ DEMOKRATUS

Vilnyje skaitome:

"Aliejaus Chemikalių ir Atominų Darbininkų Unijos organas "Union News" skelbia, kad tos unijos konvencija, St. Louis, Mo., vienbalsiai užgryrė demokratų prezidentinius kandidatus — Adlai Stevensoną ir Estes Kefauverį. 755 delegatai, daugelis jų unijos lyderiai, kaip vienas stoja už šiuos kandidatus.

"Mašinistų unijos konvencija irgi užgryrė demokratų kandidatus.

"New Yorko valstijos darbo unijos užgryrė demokratų prezidentinius kandidatus, taipgi savo valstijos

Kas vyksta Alžyre

Alžyras—Šiaurės Afrikoje esanti šalis. Ji ribojasi su Maroku, Tunisu, Libija, o šiaurėje jos krantus skalauja Viduržemio jūra. Alžyro plotas — 2.2 milijono kvadratinų kilometrų. Tai viršija Francūzijos, Anglijos, Ispanijos, Italijos, Belgijos, Švedijos ir Danijos teritoriją, paėmus jas drauge. Devynios dešimtosios Alžyro teritorijos dalys — dykumyniai ir pusdykumyniai Sacharos rajone.

Šalyje gyvena 9,367 tūkst. žmonių. Pagrindinę jų dalį (86 procentus) sudaro arabai ir berberų giminių atstovai. Europiečiai, daugiausia francūzai, sudaro maždaug 14 procentų gyventojų.

Nuo 1830 metų Alžyras yra Francūzijos kolonija. Iki tol jis priklausė Osmanų imperijai.

KRASTO APIPLĖSIMAS

Francūzų kolonijinis viešpatavimas Alžyre pasižymėjo šalies apiplėšimu ir nuterijimu, visiškai jos nepriklausomybės panaikinimu. Kaip rodo francūzų geografo Rekliau tyrimai, francūzai vien tik nuo 1830 iki 1845 metų atėmė iš alžyriečių 18,720 tūkst. žmonių, 3,604 tūkst. karvių ir 917 tūkst. karvių kupurugarių. Alžyras, paverstas kolonija, padalytas į tris departamentus (Konstantiną, Alžyrą ir Oraną) ir formaliai jungtas į Francūzijos sudėtį.

Alžyro gyventojai daugiausia verčiasi žemdirbyste ir gyvulininkyste. Svarbiausios žemės ūkio kultūros yra kviečiai ir miežiai.

Pagrindinės žemės naudmenos ir geriausios žemės sklypai priklausė francūziškiems kolonistams ir stambiems vietiniams dvarininkams, 26 tūkst. žmonių europiečių Alžyre valdo 2,33 milijono ha žemės, o 549 tūkst. arabų ir berberų šeimų — 9,2 milijono ha. Žymi valstiečių dalis yra priversta parduoti savo mažyčius sklypelius ir pailsamdyti stambiems žemės savininkams. Daugelis valstiečių nuomoja žemę. Nuomos mokesčiai yra labai dideli ir vidutiniškai siekia keturias penktąsias derliaus. Alžyre yra daugiau kaip 800 tūkst. žmonių ūkių darbininkų, valstiečių nuomininkų — daugiau kaip 700 tūkst. žmonių.

VARGO BEDUGNĖJE

Susmukusi ir gyvulininkystė. Visos geriausios ganyklos priklauso kolonizatoriams ir stambiems vietiniams dvarininkams. Klajokliai avių augintojai priversti naudotis skurdžiomis dykumų ganyklomis, kuriose nėra vandens šaltinių. Klajoklių gyvulių skaičius visą laiką mažėja.

Alžyro valstiečių gyvenimo sąlygos yra labai sunkios. Sunki yra miesto darbo žmonių padėtis. Francūzijos pramonininkai nesuinterasuoti sukurti Alžyre sunkiųjų perdabojamą pramonę ir vystyti ten tik žaliavos gavybą.

Tuo tarpu Alžyras turi visas prielaidas visapusiškam ekonominiam vystymuisi. Ten yra didelių geležies rūdos fosforinių klodų. Jų gavyba išsiai sutelkta kolonizatorių rankose. Šalis taip pat turi didesles akmens anglies, naftos, švino ir cinko atsargas.

Ekspluatuojami Alžyro turtais ir jo pigių darbo jėga, kolonizatoriai kraunasi didžiulius pelnus. Francūzų geležies rūdos bendrovės "Société de l'Uenza" grynasis pelnas 1955 metais dvigubai viršijo visų šalies darbininkams ir tar-

nautojams išmokėto darbo užmokesčio sumą.

Alžyro liaudies skurdo ir vargingos padėties faktą pripažino ir dabartinis Francūzijos ministras pirmininkas Gi Mole, šių metų vasario mėnesį atlikęs kelionę į Alžyrą. Gi Mole tarp kitko pažymėjo, kad "vidutinės europiečio pajamos Alžyre sudaro 208 tūkst. frankų per metus, tuo tarpu, kai vietinės kilmės gyventojų pajamos tesiekia 33 tūkst. frankų". Gi Mole pripažino, kad Alžyre "yra vienas milijonas bedarbių, kurie niekada neturėjo darbo ir neturi nė mažiausios vilties susirasti jo esant dabartinei ekonomikos struktūrai". Alžyro darbo žmonių perkamoji galia sumažėjo 50 procentų palyginti su prieškariniu lygiu.

NENUTRAUKIAMA KOVA

Nepaisėdamas kolonijinės priepaudos ir policinių represijų, Alžyro liaudis nenustojia kovojusi už savo išsivadavimą. Ši kova su ypatinga jėga pradėjo vystytis po antrojo pasaulinio karo.

Iki 1947 metų Alžyras buvo oficialiai laikomas Francūzijos kolonija. Galingos nacionalinio išsivadavimo judėjimo bangos spaudžiami, Francūzijos valdantieji sluoksniai 1946 metų konstitucijoje paskelbė "atsisaką" nuo kolonijinės sistemos ir pakeitė savo kolonijų pavadinimą; jas pradėta vadinti "užjūrio departamentais", "užjūrio teritorijomis" ir "prisijungusiomis valstybėmis". 1947 metais Alžyru buvo suteiktas statusas, pagal kurį šalis padalyta į tris "užjūrio departamentus".

Tačiau visa tai nepakeitė faktinės Alžyro kolonijinės padėties. Šalies valdovu po senovei liko Francūzijos vyriausybės skiriamas generalgubernatorius. Kai dėl įstatymų leidimo asamblėjos, tai jos struktūra yra aiškiai kolonijinio pobūdžio. Ją atskirai renka dviejų gyventojų grupių (kurijų) atstovai — francūzai ir vietiniai gyventojai. Kiekviena grupė išrenka į asamblėją po 60 deputatų. Bet francūzai sudaro tik 10 procentų Alžyro gyventojų. Tai reiškia, kad 8 milijonai vietinės kilmės gyventojų įstatymų leidimo organe turi tiek pat atstovų, kaip ir milijonas su viršum francūzų. Ar bereikis ryškesnio Alžyro liaudies teisių apribojimo pavyzdžio? Be to, generalgubernatorius gali panaikinti bet kurį asamblėjos sprendimą.

KOVOS PAASTREJIMAS

Pokario metu Alžyro liaudies nacionalinė išsivadavimo kova pasidarė labai aštri ir pavirto ginkluotais susirėmimais tarp francūzų kariuomenės ir organizuotų Alžyro nacionalistų būrių, kuriuos remia liaudies masės. Nacionalinio išsivadavimo judėjimo eigoje Alžyre atsirado ir išsivystė tokios stamblos organizacijos, kaip "Nacionalinis išsivadavimo frontas" ir "Alžyro nacionalinis judėjimas", kurioms vadovauja Mochamedas Jazidas ir Mesalis Chadžemas. Apie šias organizacijas susibūrė visos jėgos, reikalaujančios sukurti Alžyro valstybę, kuri pasiliktų Francūzijos Sąjungos rėmuose.

Alžyro nacionalinio išsivadavimo judėjimo dalyvių reikalavimams priešinosi francūzų rezidentai, kurie yra susiję su tokias reakcines organizacijas, kaip "Francūzų susivienijimas Alžyre", "Alžyro viešojo išgelbėjimo komi-

tetas". "Francūzų vilties judėjimas", "Buvusių frontininkų ir karių federacija" ir t.t. Šios organizacijos pasisako prieš derybas tarp Francūzijos valdžios organų atstovų ir Alžyro nacionalistų.

Socialisto Gi Mole vadovaujama vyriausybė, kuri šių metų pradžioje atsistojo prie valdžios vairą, užsibrėžė Alžyro klausimo sureguliuavimo programą, ši programa numato sustiprinti "neišardomus Alžyro ryšius su metropolija", t. y. palikti Alžyrą Francūzijos teritorijos dalies padėtyje, jos "užjūrio departamentais", Karui Gi Mole vyriausybė paskelbė, kad nustatoma visiškai politinė visų Alžyro gyventojų lygybė ir įvykdoma rinkimų reforma.

Savo deklaracijoje Francūzijos vyriausybė prizadėjo atlikti Alžyre taiką. Tačiau toliau vyksta Alžyre karo veiksmų nepatvirtina visuomenės vilčių, kad Alžyro klausimas bus greitai išspręstas.

ATGARSIAI FRANCŪZIJŲ

Karas Alžyre, kuriam kasdien išleidžiama vienas milijardas frankų, daro Francūzijos ekonomikai didelę žalą. Jau dabar karo veiksmuose Alžyre dalyvauja pusės milijono francūzų kariuomenės.

Francūzijoje kasdien plečiasi protestas prieš neteisėtą karą Alžyre.

Neseniai įvykusiame Fran-

cūzijos socialistų partijos suvažiavime žymi delegatų dalis pasisakė už taikų Alžyro problemos sureguliuavimą.

KOMUNISTŲ POZICIJA

Savo kalboje Francūzijos kompartijos XIV suvažiavime Morisas Torezas pasakė: "Antrojo pasaulinio karo išvakarėse mes nurodėme, kad formuojasi alžyriečių nacija... Šiandien alžyriečių nacija jau yra susiformavusi".

Francūzijos Komunistų partija pasisako prieš kolonijinio režimo išsaugojimą Alžyre, už tai, kad tarp Francūzijos ir Alžyro būtų nustatyti tokie santykiai, kurie atitiks laisvai išreikštą alžyriečių tautos valią.

Liepos 18 dieną kalbėdamas Francūzijos kompartijos XIV suvažiavime, Morisas Torezas šitaip apibūdino Francūzijai Alžyre iškilusią dilemą: "Arba įsigyti vertingą alžyriečių tautos draugystę tuč tuojau nutraukiant ugnį ir pripažįstant jos nacionalines teises, arba sustiprinti ilgalaikę neapdykantą tarp dviejų tautų toliau tęsiant neteisėną, nepasiekiamą pasmerką karą."

Francūzijos kompartija, pasisakydama už neatidėliotą karo veiksmų nutraukimą Alžyre, nori kuo greičiausiai išspręsti Alžyro klausimą abiejų šalių tautų naudai.

D. Kasatkinas

Laisvoji Sakykla

NEZINOJAU

"Laisvės" bendradarbis Pregresas,—nei iš šio nei iš to užsipuolė ant barbarių, išsivadindamas juos "biednuomenės plėšikais". Ir su kokių išro-kavimu, tai tik jis pats gal težino. Bet, kada Barbėrys nušvietė barbarių padėtį ir patarė Pregresui pasidaryti po mažus miestus ir miestelius, tai jis jį išvadino "Barberių korporacijos" gynybą. Ką tuomi Pregresas teikėsi parodyti — nežinau. Man rodosi, kad daugiau vaikiskumų, o ne rimtumų.

Daug metų barbariauju ir nežinojau, kad esu dalininku "barberių korporacijos" suorganizuotos "biednuomenės apiplėšimui", iki drg. Pregresas man to "neišaiškino". Ir, dėvėži, kaip gyvas esu, nesu gavęs nė nudišų dyvelkį dividendų, ir nesėmiau nei apginti tuos "plėšikus" nei pats aiškintis Pregresui. Aš tik bandžiau parodyti, kad gerb. Pregresas pro medžius nemato miško.

Pregresas sakosi, kad jis "priešingas beverčiomis kritika užimti laikraštyje vieta". O betgi priraso pustrėčios špalto apgynimui savo nelo-giskumo.

Pregresas argumentuoja, pasiremdamas didmiesčio barbarėmis, bet į mažų miestų barbarius jis ir pažiūrėt nematė, kurių yra kur kas daugiau negu didmiesčio, ir visus lygiai pasmerkia. O kas blogiau, tai kad Pregresas, pasirodo, net atidžiai neper-skaitė Barberio aiškinimus, bet iškratė savotiškai žodžius ir mintis ir "argumen-tuoja".

Ten koks Pregreso gydytojas dar nėra pavyzdys, kad pasmerktų jau visus barbarius. Nuėjus pas tą gydytoją į jo kabinetą, jis lygiai ima nuo visų. O toji operacija gal tik tiek buvo ir verta. Esu turėjęs su gydytojais gana reikalių ir žinau. Barbėrys negali turėti išdėjęs dvejopas kainas: čia biedniems, o čia turtingiems už kirpimą. Kur logika?

Teisinimas karpenterių ir plumėrių irgi nėra vykęs. Pažįstu aš ir jų nemažai. Barbėrio darbas jau nėra taip lengvas, kaip Pregresui atrodo. Pabandyk ištrėpti vietą bent 8 val. išsiai be per-trankos, kaip kad pasitaiko barbariui, tai kad ir su baltu žiponėliu, bet dažnosi, kad barbario darbas jau nėra tok-sai poniškas.

Barbėrys turi mokytis savo amato du metus, o ne 8 mėnesius.

"Katrąs turi nuosavą namelį, tai aš to nepriskaitau prie biedniausių". O aš žinau ne vieną tokį namelio savininką "turtuolį", kad šalpos biuras (relief) atėmė iš jų namelius. Vienok, iki jie gyvena tuose "savo" nameliuose ir jei pri-reikė karpenterio, ar plume-rio, tai tieji nulupo po \$3.50 už valandą. O aš ne vienam tokių esu apkiręs plaukus dykai. Jei mes ieškosime pa-vyzdžių, tai jų rasime visur — gerų ir blogų.

O kad didmestyje kokie niekšdariai išgurina langus, tai barbarių abi unijos tokius eksecus pasmerkia, o ne už-giria. Panašių atsitikimų įvyksta ir kitose unijose. Betgi tai negalima primesti unijai ir smerkti unijai. Argi galima pasmerkti visus unijistus ir vi-tik Longshoremanų uniją, kad joje išsivystęs gengsterizmas, kad net akis išdegino kolum-nistui Victor Riesel? Argi drg. Pregrese nežinau, kad mes gyvename kapitalistinės tvarkos išsigimimo gadynėje?

Pregresas pasmerkia barbe-rius, kurie ima po \$1.50 už apkirpimą plaukų, bet kartu iškvailina ir tuos, kurie pasi-tenkina su \$45.00 savaitinio uždarbio. Argi tai logiška?

Aš baigdamas, turiu tiek pasakyti: Jei tu, drauguži, būtum peržengęs penktą kry-želį amžiaus ir nieko kito daugiau nemokėtum, kai tik barbariauti ir gyventi kur nors mažame miestelyje taip, kaip tie "kvailiai", kurie pasi-tenkina su mažu, \$45.00 į savaitę uždarbiu, tai aš tik-ras esu, kad tu "kvailių" ci-lės padaugėtų dar vienu "kvailiu". Pažiūrėk per did-miesčio langą į mažų miestų, miestelių ir kaimų kiemus. Tai bus ir Amen.

Barbėrys

Bonna. — Adenauerio

Krikščionių - demokratų partija ir taip vadinama Laisvųjų demokratų parti-ja, kuri anksčiau radosi koalicijoje su klerikalais, atnaujino derybas siekiant naujos koalicijos. Bet de-nybos pasibaigė be rezulta-tų.

Laiškas iš Lietuvos

J. Vilkelis - Bijūnas gavo laišką nuo mokytojos Bareikienės iš Pamusių, Širvinto rajono. Laiškas skamba:

—:—

Poete Bijūnai, Nors nepažįstu Jūsų, bet tetai atsiųsti laikraščiai ir jų puslapiai nušvietė Jūsų didį talentą ir gabumus. Tolimas mums Jūsų kraštas, bet Jūsų kūryba mums artima. Šis lie-tuviškas žodis ir kūryba iš už Okeano mums labai sujudino. Ji tokia sava, artima, liudi-janti, kad tuose menkuose na-muose, Strazdų kaime gimė ir augo garsus poetas Bijūnas. Nuosirdžiai sveikinu, Jus lie-tuvių, poete Bijūnai, ir linkiu, kad Jūsų lieuviškas žodis ir poezija amžiais gyvuotų išvy-kusių iš Tėvynės lietuvių tar-pe.

Atleiskite, aš atėjau į pa-galbą savo mokinukei Liony-tei ir parašysiu apie spaudą.

Laikraščiai vaikams: "Lie-tuvos pionierius", "Komjauni-mo tiesa".

Žurnalai vaikams: "Žvaigž-dutė", "Genys".

Laikraščiai suaugusiems res-publikinio mąsto: "Tiesa", "Valstiečių laikraštis", Litera-tūra ir menas", "Tarybinis mokytojas". Rajoninis laik-rastis—"Lenino vėliava".

Žurnalai suaugusiems: "Ko-munistas", "Agitatoriaus blonknotas", "Svyturyr", "Lie-tuvos kolūkietis", "Tarybinė moteris", "Sportas", "Jauni-mo gretos", "Tarybinė moky-kla", "Pergalė", "Lietuvos TSR laikraštis ir žurnalų straipsnių metraštis", "Lietu-vos TSR Aukščiausiosios Ta-rybos žinios".

Mokyt. Bareikienė

Pamusiai,

1956 m. liepos mėn. 28 d.

Darbininkų sveikata

Vandenligė — "dropsy"

išsivysto nuo ligotų inkstų arba nuo ligotų kepenų. Širdies liga irgi gali čia prisidėti. Visi žemuminių da-lių kūno audiniai pasriūva kraujaskystėmis, vandeniu, ir žmogus atrodo ištinęs: kojos sutinę ir aukščiau jau gula, siekia ir vidurius.

Pastaraisiais laikais pasi-sekė mokslininkams paga-minti iš sulfanilamido vais-tą, pavadintą "diamox". Ši-tas vaistas padeda praša-linti iš kūno audinių pervir-šį vandens ir jame ištirpu-sių druskų — natrio ("so-dium") ir kalio (potassi-um") druskų kiekius.

Drebančias paralyžius — "paralysis agitans", "Par-kinsonism" — sunki orga-ninė nervų gedimo liga. Pa-laiptui genda centrinių nervų dalyleitės, ir su-stabdyt šito nelemto gedi-mo nėra galima. Galima, su tam tikrais vaistais, tik bent kiek palengvinti ligos simp-tomus. Nelemtą raumenų drebėjimą ir tūlų raumenų sustipimą bei sustingimą ("rigidity") dabar galima sumažinti su nedidele ope-racija. Tam tikromis žnyb-lėmis chirurgai sutriukina kaklo arteriją, kuri varo kraują į smegenis ("artery crushing operation").

Dr. J. J. Kaskiaucius, M. D.

Nicosia. — Korikas, kuris pakorė tris jaunus nacio-nalistus, tą pačią dieną bu-vo britų išskraidintas iš Kri-ko, kad EOKA negalėtų kaip nors jį pasiekti ir su-juom atsisakytų. EOKA skelbia, kad jos keršto ran-ka koriką pasieks, Rokoje pasaulio dalyje jis nesiras-tų.

SUKILĖLIAI

Kovų dėl žemės ir laisvės
vaizdai 1861-1864 metais

(Tąsa)

Paskui emė galvoti apie Akelaitį. Lengvas žmogelis. Entuziastas, bet nepastovus. Tas jį laimės, kas paskutinis mokės prie jo prieiti. Bet šiaip, geras žmogus. Gražiai moka lietuviškai, apskrus, landus, paprastas, žmonėms patiks. Be to, sugeba rašyti. Jis gali būti naudingas. Reikia jį panaudoti geram tikslui.

Akelaitis, atsigulęs į sofą, klausė, kaip kunigas vis dar krebžda savo kambarį. Pro durų apačią matyti šviesos ruožas, vadinasi, kunigas, tur būt, skaito. Pagaliau jis girdi, kaip trinkelėjo numetami batai — vienas, paskui kitas. Sugirgždėjo lova, ir šviesos ruožas apačioje durų išnyko. Po trumpos valandėlės pasigirdo ritmiškas kunigo knarkimas.

O Akelaitis ilgai dar vartėsi savo guolyje, kol pagaliau tiekios išpuždžių nu-kamuotas, užmigo ir jis neramiu miegu.

Ryt rytą, išlydėdamas savo svečią, Mackevičius kalbėjo:

—Gerai padarei, pons Akelevičia, kad užsakei iš naujo atmušti tą knygelę. Baudžiauninkų gyvenimas joje teisingai parodytas. Jie patys ne visados mato, koks tas gyvenimas juodas. Ta knygelė padės jiems suprasti savo skriaudas.

Paskui ištraukė iš kišenės pluoštą popierių:

—O čia keletas lenkiškų giesmių prieš vyriausybę. Parašyk jas lietuviškai. Jos bus mums reikalingos.

Akelaitis paėmė giesmes, pažadėjo iš-versti ir atsiveikindamas atsiminė Šilėnus ir Balsius.

—Kunige, tarė, ne per toli nuo jūsų yra Skrodsio baudžiauninkų Šilėnų kaimas, o jame Balsių šeima. Puikūs žmonės. Vyriausias sūnus Petras mėgsta knygą, sumanus vyras. Jis gali būti jums naudingas.

Šitai patvirtino ir Dimša,—nejučiomis atsiradęs prie vartelių. Mackevičius pagavojo, lyg ką prisimindamas. Šilėnų kaimą jis gerai pažįsta. Pažįsta ir Balsius. Petras—vyriausias sūnus. Auga-lotas, stiprus vyras. Dėl tokių vyrų kunigas turi savo samanytę, kuri jį dar niekam nesako. Ir šį kartą įsidėjo į galvą: Šilėnuose Petras Balsys.

Išleidęs Akelaitį su Dimša, Mackevičius valandėlę galvojo, ką jis šiandien turi daryti. Šiandien pirmadienis, vadinasi, laisva diena. Bažnyčioje paprastai jis atlikinėja savo pareigas tik sek-madieniais ir penktadieniais. Kitomis dienomis jis važinėja tai šen, tai ten ne-va su reikalais, o iš tiesų ieškodamas progų susitikti su žmonėmis. Atsiminė, kad Biliūniškių kaime serga vienas jaunas vyras, patrukęs keldamas medį. Važiuos jo atlikti. Jis eina į vidų, pasi-rausią staltiesę, paima kažkokių žolių, kažkokių andai Dimšos paliktų miltelių, susideda visa tai į kišenių ir velkasi savo pilką apsiaustą.

Prie gonkelių jau laukia pakinkytas žemaitukas.

Kunigas sėda į vėžimėlį ir sparčiai ristute išdarda į kelią. Biliūniškių kaimo žmonės šiandien bus ko pasiklausyti.

X

Ponas Skrodskis sugrįžo iš Šilėnų pa-niures kaip debesis. Prakeikti chlopai! Nuplakti visis ligi vieno! O šitam velnio išperai banditui bernui odą nulupti, mir-tinai užkapoti! Šitokia impertinacija! Ir tai pusės sodžiaus ir juriskonsulto Jurkevičiaus akivaizdoje!

Jurkevičius visą kelią nuo sodžiaus ligi dvaro santūriai tylėjo, tik prieškam-bary mandagiai paklausė, ar jo patar-navimas maloningam ponui bus reika-lingas.

—Ne,—atsakė Skrodskis,—stengda-masis kalbėti ramiai,—šį vakarą aš no-riu dar parašyti laisšką dukteriai. Ryt tamsta man busi reikalingas. Taigi, li-gi rytojaus.

Linktelėjęs galvą, jis su juristu atsi-sveikino, o pats užsidarė savo kabinete. Laisko jis nė nemanė rašyti, bet kritęs į krėslą, pirmiausia stengėsi nuraminti nervus. Šitoks autoriteto įžeidimas ir dar tokiais aplinkybėmis! Dėl ko jis nešėre tam blaurybei nendre per snu-

ki? Ir štai berno paveikslas, lyg magiš-kos liepsnos nušviestas, visu ryškumu išnro Skrodsio vaizduotėje. Ponas su-siraukė, užsimerkė, suspaudė vokus ir net galvą papurtė, norėdamas juo atsi-kratyti. Bet bernas, kaip kokia šmėk-la, stovėjo prieš jį su savo ažuoliniu vėz-du ir rijo jį baisiomis akimis.

Dvarininkas pakilo, perėjo kelis kar-tus per kambarį, sustojo prie spintos, išsitraukė seno vengrino butelį, prisipylė ir išmetė kristolinę taurę ligi dug-no. Maloni šilumos banga perliejo pono Skrodsio vidurius, nervai atsileido. Jis išgėrė dar vieną taurę, priėjo prie sofos, pasitaisė šilkinės pagalvėlės ir išsitiesė. Biauirus berno snukis išnyko, o akyse, kaip gyvas, atsistojo tos mėlynakės, gel-tonplaukės mergos paveikslas. Kokia gražuolė! Seniau ponas Skrodskis la-biau mėgo brunetes: varno juodumu plaukai, žaižaruojantis žvilgsnis, pabyls-kę skruostai—kontrastų žaismas... Bet tos visos čigonės, Karmenos, Liukrecijos jam nusibodo. I senatvę jį vis daugiau žavi idiliškas šviesiaplaukių, mėlynakių grožis. Senieji lenkų romantikai taip lietuvaiteis ir vaizduodavo. Bet kad to-kių atsirastų jo baudžiauninkų būry, ponas Skrodskis niekados nebūtų tikė-jęs. Tai jau nevien lietuvaitei, tai tipiška šiaurės Krimhilda. Jis mato jos veid-ą ir visą stuomenį. Aukšta, liekna, bet stipri. Ji žiūri į jį išsigandusiomis aki-mas, bet jų mėlynumas kažkoks kietas, plieninis.

Ponas Skrodskis svajoja toliau. Tą merginą jis turi paimti į savo dvarą, ją rūmuose įkurdinti. Kokia ji būtų kam-barinė! Kai jis ją išsprusintų, aprengtų,—pats gubernatoriui jam pavydėtų.

Bet kaip ją paimti? Pernai nebūtų buvę jokio klausimo. Įsakytų ir baigtų. Šiomet kas kita. Manifestas atėmė teisę elgtis su baudžiauninkais kaip su savo nuosavybe. O svarbiausia, pakietė moralinę atmosferą. Ir poną Skrodski-jau buvo pasiekusios žinios apie bau-džiauninkų riaušes, stačiai — maištus. Ogi šiandieninis išsitikimas Šilėnuose! Tas banditais, be abejo, dėl merginos taip įsiuto. O kas būtų, jei merginą prievarta paimtume į rūmus? Tie plėši-kai gali padegti dvarą, o ir jam, Skrods-kiui, grėstų mirties pavojus. Galicijos pavyzdys — įspėjimas ir pamokinančis. Štai į ką veda visos tos reformos, libe-ralizmai ir demokratizmai! Ir atsiranda gi net iš pačių dvarininkų bajorų to-kių, kurie visam tam pritaria. Ne tik pritaria, bet patys tvirkina ir agituoja chlopus, kaip, pavyzdžiui, Survilai arba Paberžės Šilingas. Net ir kunigų to-kių atsiranda, kaip antai tos pačios Pa-beržės kunigas Mackevičius. Reiks kuo greičiausiai apie tai pranešti pačiam gubernatoriui. Bet dabar metas užkas-ti ir pasilsėti.

Ponas Skrodskis pakilo ir paskam-bino. Įėjo senasis liokajus Motiejus, apie 65 metų senis, ištikimas Skrodskių šeimos tarnas. Ponas Skrodskis kritiškai ir priekaištingai apžvelgia senio fi-gūrą. Tikras griozdas! Plika makau-lė, žilais karčiais apžėlęs sprandas, už-griuvę akys, apdribe kaip buldogo žan-dai ir ta mėlyna kaip slyva nosis! Visi dvariščiai žinodavo, kad po kiekvienų pietų ir vakarienų ištūstindavo neiš-gertus ponų stiklelius ir butelius, o vai-sių bei pokylių diėnomis nusilakdavo mirtinai. Dar niekad senis Motiejus ne-atrodė Skrodskiui toks atstumiančiai abuojas, kaip šiandien. Kaip būtų gra-žu ir miela, kad vietoj šito grėvos suki-nėtųsi liekna, graži, stipri geltonkasė, mėlynakė mergina!

—Amžinai apsilėdęs,—suniurnėjo ponas, piktai apžvelgdamas senį.—Fras-kinas dulkėtas, liemenė sulaistytą, o marš-kiniai ir apikaklė—šlykštu žiūrėti...—Ir staiga susierzinęs apmaudingai suri-ko:—Nebedrįsk man daugiau šitokis į akis rodytis!

Motiejus klausė su abejinga išraiška, tarsi visa tai ne jam buvo sakoma, ir ramiu balsu ištare įprastą klausimą:

—Ką įsakote, pone?

—Atnešk arbatos ir ką nors lengvo užkąsti. Pasakyk Agotai, tegu ruošia patalinę. Aš noriu anksčiau atsigulti.

—Klausau, pone.

(Bus daugiau)

Chicago. III.

Nori nupilietinti laikraščio
administratorių

Anthony Minerich, kroatų laikraščio "Narodni Glasnik" administratorius ir leidėjas, tapo Amerikos piliečiu jau 1928 metais. Jis atvežtas iš Kroatijos būdamas 4 metų amžiaus.

Per tiek metų jis buvo lai-komas geru piliečiu, bet da-bar Justicijos departamentas nori jį nupilietinti.

Minerich buvęs angliakasy ir veiklus unijoje, taipgi abel-nai dalyvavo darbininkų ju-dėjime.

Jo byla šiuo tarpu eina fe-deraliam teisme, Chicagoje.

Valdžia pastatė liudininkus, kurie liudija visada ir prieš visus, nežiūrint ką jie žino ar nieko nežino apie žmogų. Val-džia sako bąjus savo pusę. Dabar apsigynimas statys liu-dininkus ir perstatys savo pu-sę.

Minerich dabar turi 52 me-tų amžiaus. Amerikoje gyve-na apie 48 metų. Kroatijoje jis nieko neturi ir nieko ne-pažįsta. Visas jo gyvenimas, apart 4 metų, yra Amerikoje.

Rep

Roseland, III.

Moteryų Klubo veikla

Rugsėjo 10 įvyko Roselan-do Klubo susirinkimas Lietu-vių Darbininkų svetainėje. Na-rių atsilankė gražus būrelis. Nesiradus pirmininkės, jos vietą užėmė pagalbininkė M. S. J. Urmonienė perskaitė ta-rimus ir vienbalsiai priimta. Išdininkės raportas rodo, kad iždas tvarkingai vedamas.

Skaitytas laiškas iš moterų tarptautinės organizacijos ir priimtas. Ligonų randasi šiupeikiend ir Križanauskienė. Aplanky-kime sergančias drauges. Nuo savęs linkiu joms greitai pa-sveikti.

Raportas iš pikniko, rugsė-jo 9 dienos, Ryan Woods par-ke. Valentienė raportavo, kad piknikas gerai pavyko. Pasi-darė gražaus pelno. Raportas vienbalsiai priimtas ir užgirtas dešnių plojimu. Paskui pra-nešta, kad liko nuo pikniko alaus ir mėsos, tai galime ei-ti pabaliavoti. Taip ir baig-tas susirinkimas.

Beje, reikia pažymėti kas dirbo piknike ir kas ką davė.

Prie baro taipgi prie kars-to pečiaus visą dieną dirbo Nutautienė, Urmonienė, Va-lentienė, Stumbrienė, Sat-kauskienė, Slench, Bučienė ir Kasperienė.

Aukojo piknikui: Besė Pa-vilonis gardų pyragą, Teklė Stumbrienė skanių agurkų, Antoneta Korens tomečių ir agurkų, A. Banevičienė vieną dolerį.

Tai buvo parama piknikui, kad daugiau liktų pelno. Vi-soms joms reikia pasakyti aciu, taipgi ir dirbusioms pik-nike.

Diena buvo stebėtinai graži ir dalyviai smagiai laiką pra-leido piknike.

Salia mus buvo rusų pikni-kas. Jie turėjo muziką, tai kurie nori šokti galėjo pa-šokti.

Taigi, paskutinis moterų piknikas gražiai pavyko.

M. S.

Moterys tyli

Rugsėjo 7 d. Aido Choras apart dainų pamokų turėjo ir šurum - burum. Visą maistą ir gėrimus priėngė vien ti- "vyrai", Tony Boy ir Danyla suplovė indus švariai ir nei vienos nesumušė. Taipgi ir bartenderiai nei vieno stiklo nesudaužė. J. Keller buvo vyriausias šeimininkas. Visi skaniai pasivalgė, bet moterys tyli, nei giria, nei pelkia. Gal mąsto kaip tie vyrai taip skaniai viską pagamina?

Bet jos nežino, kad turkų ir kugelių iškepė M. Keller, dar-gi paašikino vyrams verdant kavą kaip pažinti, kada van-

duo užverda... Kitos mote-rys slapta atnešė užkandžių prie kavutės. Tony Boy buvo pradėjęs pjaustyti tomeites, visą bušelį, bet pastebėjęs, kad dėl vestuvninkų, pastū-mė šalin.

Visi aidiečiai ir draugai va-karą praleido linksmai ir su didesne energija rengiasi per-statyti op. "Kada Kaimas Ne-miega" spalio 21 d. Mildoje.

Švenčių nebus

Aido Choro mokytoja D. Yuden pasakė, kad nuo da-bar ne tik penktadieniais ir kai kuriais kitais vakarais, bet ir paskutinius 4 sekmadie-nius aidiečiai švenčių neturės, o praktikuosis operetę "Kada Kaimas Nemiega".

Nors choras labai užimtas, bet sutiko dainuoti Mildos Koncerte spalio 7 d. ir Cice-ros Moterų Klubu parengime lapkričio 18 d., Liuosybės svetainėje.

Dan Yla

BINGHAMTON, N. Y.

Prašau tų draugų, kurie esate užsiprenumeravę J. Vilkelio-Bijūno poezijos knygą "Gyvenimo sūku-riai," ateiti atsiimti. Jau yra atsiųstos. Perskaitėme. Reikia pasveikinti Joną Vilkelį už tai, kiek ten jo triūsio įdėta ir naktų ne-miegota rašant tas gražias dainas.

Dabar yra renkamos prenumeratos Seno Vinco poezijos knygos. Jau daug kas užsiprenumeravo ir pa-aukojo po dolerį ir daugiau. Prašome visų, kurie dar ne-užsirašėte, užsirašykite, pa-gerbti rašytoją Seną Vinčą taip, kaip ir visus kitus rašytojus ir poetus. Lauk-siu jūs, draugės ir draugai, kurie galite prisidėti su do-leriu kitu.

Laisvės vėjus prasidės spalio mėnesį Moterų klubo vajininkės prašo jūsų visų dienraščio skaitytojų pa-galbos. Atsinaujinkite, kurių prenumeratorais išsibai-gė, ir gaukite naujų skai-tytojų; užrašykime savo giminėms į Lietuvą arba į bile šalį. Taipgi ir čia turi-me giminų, kurie dar ne-skaito mūsų Laisvės ir Vil-nies. Lauksiu jūsų, drau-gės ir draugai, pagalbos, kaip ir visados. Prašau už-eiti pas mus ir atsinaujinti arba naują užrašyti Lais-vės arba Vilnį saviesiems.

Moterų klubo vajininkė
J. K. Navalinskienė

P. S. Seno Vinco poezijos knygai jau turiu surinkusi \$18.00.

Minersville, Pa.

Pas mūsų apylinkės drau-gus buvo atsilankius vaka-cijų proga Petronė Miku-šauskienė iš miesto Glason-bury, Conn. Taigi aplankė ir mane. Prieš 40 metų ji gyveno Minersville. Tada mūsų miestukas buvo gy-vas, pilnas progresyvių draugų, tai ir draugė Mi-kušauskienė prisidėjo prie mūsų veikimo. Rengdavom piknikus vasarą girioje, o žiemą—šokių salė.

Taigi dabar atvažiavo atliankyti savo draugus senosios kar-tos, bet jau mažai jų ra-do; jau daugelis išmirę. Viešnia paliko man \$5.00 Laisvės fondui, tai čia kar-tu juos ir siunčiu.

V. Ramanauskas

Transporto darbininkų uni-ja (TWU) praeitą savaitę paskelbė, kad 3,500 Third Avenue Transit kompanijos samdinių išeis streikan šią sa-vaitę, jeigu kompanija atsi-sakys derėtis.

Režisuojant Jonui Valenčiui
LIAUDIES TEATRAS STATO SCENON
Trijų Aktų Komediją

"LAPKUS"

Vaidinime dalyvauja pats Jonas Valentis, Adelė Rainienė, Ieva Mizarienė, Suzana Kazokytė ir Povilas Rainys.

Veikalas Pilnas Sveiko Juoko
Matykite Jį Sekamos Vietose:

RUGSĖJO (SEPT.) 30, 2 VAL. POPIET
206 Parish Stret, Wilkes-Barre, Pa.

SPALIO (OCT.) 7, 3:30 VAL. POPIET
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

SPALIO (OCT.) 13, 7:30 VAL. VAKARE
408 Court Street, Elizabeth, N. J.

SPALIO (OCT.) 27, 7:30 VAL. VAKARE
No. Main ir Vine Streets, Brockton, Mass.

SPALIO (OCT.) 28, 3 VAL. POPIET
29 Endicott Street, Worcester, Mass.

11 Lapkričio
November

Tai svarbus įvykis Didž. New Yorko apylinkės
lietuviams, nes tą sekmadienį įvyks

Dienraščio Laisvės Metinis

KONCERTAS

Linkisima pranešti, kad šiemet Laisvės koncerto pro-grama bus labai įvairi, nes ją atliks žymiausi Ameri-kos lietuvių talentai. Greit paduosime išsisa koncerto programą, sekite koncerto skelbimus.

Šis Koncertas Bus

Liberty Auditorium

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Prasidės 3:30 valandą popiet. Pradedame anksčiau, kad būtų progos i toliau atvykusiems anksčiau sugrįžti namo.

Koncertui įžanga tik \$1.50

Prašome išanksto pasižymėti dieną ir pasirūpint at-silankyti. Taipgi pakvieskite ir savo pažįstamus ateiti į koncertą

BE ATIDĖLIOJIMO UŽSISAKYKITE

SENO VINCO POEZIJOS KNYGĄ

Užsisakydami jo poezijos knygą pagerbsite ilgametį darbininkiską rašytoją ir prisidėsite prie apšvietos platinimo darbo. Jūs kartu būsite išleidę tos knygos, nes jūsų vardas bus knygoje įrašytas kaip išleidėjas.

Knyga iš 128 puslapių, kaina \$1.00

UŽSAKYMUS PRAŠOME SIŪSTI ADRESUOJANT:

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Šuomi užsiprenumeruoju Seno Vinco Poezijos knygą ir prisiunčiu \$-----

Vardas

Antrašas

Miestas

ZINIOS IS LIETUVOS

Visasąjunginio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojas

KAUNAS. — "Bituko" silikatinų plytų fabrikas yra viena iš pirmųjų įmonių. Ji jau įvykdė aštuonių mėnesių plytų gamybos užduotį. Šiomis dienomis gamyklos kolektyvas turėjo daug džiaugsmo. Gauta žinia, kad visasąjunginiame socialistiniame lenktyniavime įmonė pripažinta nugalėtoja ir jai paskirta trečioji premija.

Apdovanojimo paskatinti, plytų gamintojai siekia naujų laimėjimų. Jie davė žodį iki metų pabaigos pagaminti dar pusę milijono plytų daugiau, negu buvo įsipareigoję ankščiau.

Aukštus darbo rodiklius pasiekia ekskavatorininkas Juozas Šutas, kietinimo būgnų uždarinėtojas Adolfas Česlaivičius ir kiti. Visas kolektyvas didžiuojasi plytų nuėmėjomis Elena Gudomskyte, Koste Petrityte. Jos jau dirba lapkričio mėnesio sąskaita.

A. Būtenas

Užkarpatės teatras Vilniuje

Vilniaus Karinių namų vasaros teatro patalpose pradėjo gastroles Užkarpatės muzikinis dramos teatras. Šios teatro gastroles — savotiška kūrybinio darbo ataskaita. Užkarpatės muzikinis dramos teatras įsikūrė 1946 metais Užgorodo mieste. Šiais metais teatro kolektyvas švenčia savo įtempto kūrybinio darbo dešimtmetį. Per dešimt darbo metų teatras, vadovaujamas Tarybų Ukrainos nusipelnusio artisto V. G. Avramenko, praturtino teatro repertuarą eile įdomių spektaklių; gastroliu metu teatro kolektyvas aplankė daugelį šalies miestų. Vilniuje teatras lankosi trečią kartą.

Šiais metais gastroles Vilniuje teatro kolektyvas pradėjo E. Bondariovo pjesė "Krištolinis raktas". Teatro kolektyvas įaudinančiai papasakojo žiūrovams apie tarybinių pasieniečių gyvenimą, jų heroizmą. Sostinės ir kitų respublikos miestų žiūrovams teatro kolektyvas taip pat parodė eilę ukrainiečių klasikų ir tarybinės dramaturgijos kūrinių. Teatro repertuare — G. Mazino "Liuska", M. Kropivnickio "Duok širdį valia, nuves į nevalią", Kubylianskajos — Vosilko muzikinė drama "Mergaitė ieškojo laimės", Kvito — Osnovjanenko komedija "Piršlybos Gončiarovkoje".

Teatro pastatymuose svarbiausius vaidmenis atlieka žymūs scenos meistrai — nusipelnę Ukrainos TSR artistai V. G. Avramenko, A. E. Ratmirovas, K. F. Marincenko, V. A. Avedikov, jaunieji teatro aktoriai P. T. Lastivka, M. F. Charčenko, M. A. Boško ir kiti.

KAUNO HES adresu

Darbų apimtis Kauno HES statyboje vis auga. Kasdien statytojai iš brolių respublikų gauna naujas siuntas su įvairiomis įrenginiais medžiagomis, įrengimais. Didelės cemento siuntos gautos iš Podolsko ir Akmenės cemento fabriko. Minsko statybinių medžiagų kombinatas atsuntė kelis vagonus šlako vatos standartinių namų šiluminei izoliacijai. Liepojos metalo gamykla "Sarkans metalurgis" prisiuntė stambią armatūrinio plieno siuntą. Iš Karelijos gauta daug miško medžiagos.

Kauno HES statytojų adresu atgabenami vagonai krovinių su Maskvos, Leningrado, Charkovo, Odesos ir daugelio kitų miestų gamyklų ženklais.

Rugpjūčio mėnesį HES statytojai laukia ne mažiau kaip 250 vagonų statybinių medžiagų, špunto siuntų.

IVAIRIOS ZINIOS

TAI BENT PIANISTAS

Išgarsėjęs pianistas Liberec išvyko Europon maršrutu. Su savimi jis išsivežė ir \$15,000 vertės pianą, kurio viršus yra stiklinis. Be to, jis prisikrovė 34 dėžės visokių gerybių ir pasiėmė 60 kostiumų. Tai vis išgarsinimo tikslams. O jo agentai Europoje jau seniai blofija apie jo maršrutą.

DAR VIS NEDUODA JAM RAMYBES

N. Y. valstijos seimelio respublikonų frakcijos vadovas Carlino užsispyręs reikalauja, kad gubernatorius Harrimanas pasiaiškintų, kiek jam kaštavo siekimas demokratų partijos nominacijos į prezidentus. Jis teigia, kad Harrimanas tam tikslui bus "pravišvilpęs" apie du milijonus dolerių! Harrimanas atsako įskintinis.

PRASO, KAD ELLIS SALA ATIDUOTŲ MIESTUI

N. Yorko miesto majoras Wagner kreipėsi į federalinę valdžią Washington su prašymu, kad jį mūsų miestui atiduotų, paaukotų arba parduotų Ellis salą. Dabar ta sala kaip ir tuščia. Istoriniai jai svarbi. Per ją milijonai ir milijonai europiečių yra suplaukę. Sužinota, kad federalinė valdžia rengiasi salą parduoti privočiškam biznui. New Yorko miestas gi norėtų ją paversti kokiū nors muziejumi ar kitokia visuomenine įstaiga.

Washingtonas. — Republikonai priėmė naują sloganą: jeigu jie laimės, jie darbuosis už keturių dienų darbo savaitę.

Budapeštas. — Vengrijos Komunistų partija ragino pašalinti premjerą Imre Nagy pripažinti savo klaidas ir sugrįžti į partijos narių eiles. Nagy tapo pašalintas iš partijos 1955 m.

TOKYO. — Japonija lapkričio mėnesį pasiųs savo pirmą ekspediciją į Antarktiką 42 metų bėgyje.

Bonna. — Du čekų lakūnai, Vladimir Vrzal ir Ludovic Sevela, pavogtu kariniu orlaiviu perskrido Vakarų Vokietiją.

Singapore. — 36,000 darbininkų dalyvavo protesto streike. Jie protestavo prieš šešių kairių unių vadų deportaciją Kinijon.

Margareta Kenijoje Mombasa. — Kenijoje viešė Britanijos karalaitė Margareta. Britai jos su tikimui sutraukė nemažai negrų mokyklų vaikų, skautų, kariuomenės. Negrai nacionalistinai ragina jos vizitą boikotuoti.

PRANESIMAI

LLD 1-osios kuopos susirinkimas įvyks šio penktadienio vakarą, lygiai 7:30, rugsėjo 28 d., Liberty Auditorijos patalpoje. Kurie jau užsimokėjo duoklę ar tą vakarą užsimokės, gausite naują, Prūsėikos parašytą knygą. Kviečiame ir norinčius įstoti į LLD.

Valdyba

NEWARK, N. J.

Rusų Amerikiečių Centro Komitetas praneša lietuviams, kad 12 d. rugsėjo įsigyjo nuosavą namą, po adresu 277-17th Ave., kamp. 18th St. Turime gražią salę parengimam ir susirinkimam, taipgi ir barą, kuris atdaras nuo 7 v. ryto iki 2 val. ryto.

Didysis atidarymas įvyks šeštad., rugsėjo 29 d., mes kviečiame visus dalyvauti, vietinius ir iš apylinkės. Mūsų telefonas ES. 2-9313.

J. Semenovich (182-184)

New Yorko ir Apylinkės Zinios

New Yorko spaudoje

Spauda ir rinkimai

Kaip New Yorko spauda stovi rinkimų atžvilgiu? Atrodo, kad susigrupavimas yra beveik identiškas su tuom, kuris buvo matomas ketveri metai atgal, 1952-ųjų metų priešrinkiminėje kampanijoje.

"Herald - Tribune", kuris yra "originalus eisenhowerinis laikraštis", jau pilnai ir atvirai indorsuoja republikonus. Reikia atsiminti, kad tai buvo "Herald-Tribune", kuris dar 1950-ais ir 1951-ais metais, kuomet Eisenhoweris buvo SHAP komandierium Europoje, kėlė laisvą apie jo kandidatūrą.

Padėtis tada, tiesa, buvo bent kiek kitokia pačioje Republikonų partijoje. Eisenhoweris buvo kiek liberališkesnų republikonų (Stasseno, Lodge, Dewey) kandidatas prieš senosios gvardijos Taftą. O "Herald-Tribune" visuomet buvo republikonų liberališkesnio sparno organas. Dabar taip vadinamas liberališkas sparnas yra praeities dalykas republikonuose. "Herald-Tribune", betgi, kaip republikonų laikraštis, dabar pilnai remia ne vien Eisenhowerį, bet Nixoną, kuris "taftiškesnis" už mirusį Taftą.

Didysis "Times" dar nieko oficialiai neindorsavo, apart išsireiškimo, kad mes turime "du gerus kandidatus" — Eisenhowerį ir Stevensoną, kurie kovos prieš viens kitą. Bet neindorsuoti kandidatų iki gan vėlyvo laiko, tai įprastas dalykas "Timesui". Nėra abejonės, kad koks mėnuo prieš rinkimus, gal kiek anksčiau, gal kiek vėliau, "Times" indorsuos vieną kandidatą, o tas bus — Eisenhoweris.

Hearsto laikraščiai, (rytinis ir popietinis), taipgi "News" ir "Telegram", jau iš pat pradžių indorsavo republikonus. "Post", kuris artimas ADA žmonėms, pilnai ir entuziastiškiausiai indorsavo Stevensoną-Kefauverį.

Kaip su kairiųjų "Daily Workeriu"? Tas laikraštis neindorsavo nei vienos dviejų didžiųjų partijų, bet užtenka paskaityti vieną kitą to laikraščio numerį, kad konstatuoti, jog jis faktinai remia Stevensoną ir Kefauverį, nors, žinoma, su tam tikromis rezervacijomis. Tą savo paramą Stevensonui "Daily Workeris" rodo ne tiek savo editorialiniais pareiškimais, kiek pabrėžiant visokių unių indorsavimus Stevenson-Kefauverio naudai, taipgi atkreipiant smarkiausias savo kritikos kanuoles prieš Eisenhowerį-Nixoną.

Kaip su sveturgių laikraščiais New York'e? Kairieji sveturgių laikraščiai (žydų, vengrų, rusų, ukrainiečių dienraščiai, įskaitant, galutime pasakyti, ir mūsų laikraštį) rodo daugiau simpatijas Stevensonui, nors tas palinkimas švelnus ir "ne su visa širdimi", kitaip sakant, su rezervacijomis. Du dideli sveturgių konservatyvūs laikraščiai, vokiečių "Staatszeitung" ir italų "Il Progresso Italo Americano", remia republikonus. Du žydų dienraščiai, socialdemokratinis "Forverts" ir liberaliniai demokratinis "Der Tog" tvirtai už demokratų.

Jei Tamsta negali gauti Laisvės naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto suklimą.

FINLANDIJOS NAMAI
39 E. 50th St., MU. 8-0018
Skanūs Finliki Valgiai
MORGASBORD & DELICACIES
Luncheon, Cocktails, Dinners
Atdara Sekmadieniais (183-189)

Lietuvės moterys turėjo gražų susirinkimą

Rugsėjo 20 d. geras būrys klubiečių susirinko po vasaros atostogų, kad pasitarti apie sezono tolimesnę veiklą. Iš pranešimų paaiškėjo, jog netry buvusios veiklos klubietės — Kulikienė, Gilmanienė ir Merk pusėtinai pašlijusioje sveikatoje. Ypač d. Kulikienė padėtis sunki, be kitų pagalbos jai jau nebegali apsieiti. Katrina Sinkevičiūtė, gyvenanti Ulster Park, N. Y., bet jai nusiskundė laiko stoką, bent šiuo kartą. Suzanna dalyvauja vaidinime komedijos "Lapkus", kuri, apart Brooklyno, bus suvaidinta kitose lietuvių kolonijose, kas užims kelis sekmdienius.

Narės džiaugėsi nauju LLD leidiniu — L. Prūsėikos parašyta knyga. Kada knygą perskaitys, susirinkime bandysime turinį plačiau padiskutuoti.

Senutė iš Harrisono vėl Klubą apdovanojo dešimtaine. Geroji draugė, negalėdama prisidėti darbu, o tėmydama, kaip moterys gražiai pasižymi, sulg savo kuklios išgalės pinigais prisideda. Ačiū jai.

Plačiai tartasi apie ruošiną klubietei Reinhardt programą, kuri įvyks spalio mėn. 21 d. Nusitarta, jog banketas turės būti gražus visais atžvilgiais. Kadangi tai bus Reinhardtų 45 metų vedybinio gy-

venimo atžymėjimas, tai prisiminus tų laikų lietuviškus papročius, surasta "jaunuoliam" ir sročia. Sročia lietuviškose vestuvėse yra, taip sakant, vienos iškilmes spyruoklis, tad klubietės mano, jog d. Galinauskienė tokiai pareigai pilniausiai pritiks.

Kreiptasi prie Suzannos, kad jai paruoštų Reinhardtų pokyliui muzikalę programą, bet jai nusiskundė laiko stoką, bent šiuo kartą. Suzanna dalyvauja vaidinime komedijos "Lapkus", kuri, apart Brooklyno, bus suvaidinta kitose lietuvių kolonijose, kas užims kelis sekmdienius.

Klubietės, vertindamos vaidintojų pastangas, nutarė kurį sekmdienį surengti joms arbatėlės pobūvy kuomet jų vaidinimo maršrutas baigsis. Po būvyje bus galima liusiai pasikalbėti apie įvairius nuotykius. Į arbatėlės pobūvy bus pakviesta ir klubietės choristės, kurios taipgi pašvenčia, labai daug laiko ir energijos pasiruošimui visokioms programoms. Gražų matyti, kaip mūsų pažangios moterys darbuojasi įvairiuose užsiėmimuose, kur jaučia, kad jų tenai buvimas reikalingas — surandą energijos ir laiko. Ačiū joms už rūpestingumą.

Klubietė

Bando atkalbinėti AFL-CIO nuo ILA isileidimo, Meany svarsto priėmimo klausimą

AFL-CIO pirmininkas Meany gavo laišką nuo S. M. Lane, buvusio New Yorko uosto komisijos direktoriaus. Tame laiške Lane įspėja AFL-CIO vadovybę, kad nereikėtų įsileisti ILA (uostininkų krovikų) unią į AFL-CIO, nes ta unią dar didele dalimi kontroliuojama kriminalistinių elementų. Bet Lane nuomonė priešpastyta: kitai nuomonei, kuri ateina iš tokio pat autoritetingo asmens. Tas asmuo yra advokatas Godfrey Schmidt, kuris vadovauja Piliečių uosto komisijai, savanoriškai grupei, kuri ėmėsi tyrinėti, kaip iš tikrųjų yra su ILA, ar ta unią ištikrųjų dar yra kriminalistų raketierių valdoma.

Schmidt priėjo išvados, kad po dabartine kapitono Bradley vadovybe ILA atsikratė kriminalistinių elementų. Jis ragino Meany priimti ILA. Lane, betgi, sako, kad ILA negali būti skaitoma apvalyta, nes tos unijos vadovybė negali įvardinti bent vieną kriminalistą, kuris tapo pašalintas.

Už ką balsuosime prezidentiniuose rinkimuose?

Tuo klausimu turėsime diskusijas — dideles, plačias, višapusiskas diskusijas. Būkite įdomūs! Mums tas irgi labai rūpi — bent jau turi rūpėti. Nuo rinkimų išeitės daug priklaišys ir šalies, ir viso pasaulio, ir mūsų pačių asmeniška gerovė.

Matote, kaip dalykai stovi. Todėl dalyvaukite diskusijose. Įžanga nemokama. Kiekvienas galės išreikšti savo mintį, taip, kaip jums atrodo, kaip jums patinka.

Wagneris jai neatlygins už darbuotę jo išrinkimui

Tūla Norma Brill traukia teisman miesto burmistrą-marijorą Wagnerį. Kaltinimas yra gan keistokas: jis jai pažadėjęs duoti šiltą vietelę miesto administracijoje, po to, kai laimės rinkimus. Tai buvo 1953-ais metais, o ji tos vietelės dar neturi.

Norma Brill yra demokratų veikėja Forest Hills apylinkėse, Queens. Ji sako, kad per trejus metus jai vis buvo žadama vieta, bet dabar ji priėjo išvados, kad ji tik apgaudinėjama. Tad, ji traukia Wagnerį atsakomybėn, reikalaujama, kad jis jai užmok-

Gaukit Laisvę Skaitytoja

Užrašykite Laisvę savo draugui

4 pusl. Laisvė (Liberty) Antradienį, Rugsėjo (Sep.) 25, 1956

NEW YORK

HELP WANTED FEMALE

DRAPERY OPERATOR

On machine. Experienced. Custom shop — Steady work.

PL 9-2463 (183-189)

DRESSMAKING & FASHION DESIGN

Madu desingning sukirpimų, siuvimo, suknelių siuvimo, mokyklis franciškų peradų madų po dirigavimu

MME SAPHO

Dienomis ir Vakaraus Vyrams ir Moterims School of Designing & Dressing 312 W. 83rd St., N.Y.C.

Slaugų pagelbininkės. Dieniniai ir naktiniai šifai. 5 dienų savaitė, gėry alga, priskaitant valgi. Puikios sąlygos.

PARKWAY NURSING HOME

7801 Bay Parkway, Brooklyn (181-184)

Cleaning Women. To work 6 P. M.—12 P. M. Cleaning offices in large bldgs. Up to age 45. Apply 9 A. M. all wk. Please do not telephone. NATIONAL CLEANING CONTRACTORS, 9 W. 29th St., N.Y.C. (175-181)

Houseworker—Cook. (Under 50). Sleep in own sunny room. 2 school girls. \$50 per week. Recent references. Must speak English Steady. Mamaroneck 9-5154. (182-185)

Namų darbininkė. Moteris, prižiūri mažus moderniškus namus—2 mokyklos vaikai. Lengvas valymas ir virimas. Nuosavas kambarys. Moderniški įtaisymai. Namai randasi Levittown, L. I. Savaitgaliai laisvi. \$45 į savaitę. 5 dienos. Pershine 1-3992 (184-186)

Abelnam namų darbu. Gualis vietoje. 2 mokyklos vaikai. Gera alga. Saukite 7—11 v. v. L.O. 1-1426 (184-187)

EMBROIDERERS

Hand exp. Sew beads on frames. Steady work. Good pay.

WILKES

62 W. 47th St., N. Y. C. (184-190)

Cook-Housekeeper. Exc. top-paying position, new E. 80's penthouse for qualified cook-housekeeper, adults, 1 child & nurse. Own rm., extra help. Refs. 30-45. TR. 6-0293. 9:30 A. M. to 12 noon. (184-187)

MERGINA—PATYRUSI

Prie siuvimo—pataisymų, nuolatinis darbas, gera mokeskis, 5 dienų savaitė. AL. 4-0892.

Community Towel Supply Co. 425 E. 9th St., N.Y.C. (184-187)

NAMŲ DARBININKĖ

Gualis vietoje, tinkamas liuoslaikis, atskiras kambarys ir maudynė, visi įrengimai moderniniai. 3 minutes nuo Scarsdale stoties. Tel. Scarsdale 3-8749. (184-186)

HELP WANTED-MALE

SHEET METAL MECHANIC

And helper and also Sheet Metal Layout man. Work in stainless steel factory. Steady work. TR. 6-4700 (184-190)

RIVETERS & CLICKERS

Experienced on leather goods. For 5 P. M. to 10 P. M. shift. 418 Johnson Ave., B'klyn EV. 2-4214 (184-190)

ROOFERS

SIDE WALL MECHANICS BUILT-UP ROOFERS Experienced only. Top wages. Steady work. REX ROOFING CO. 1012 Sawmill River Rd., Yonkers. Yonkers 3-1166. (183-189)

MASINISTAI

Lathe Hands, su Milling Mašinoms patyrimu.

POLARIZING INSTRUMENT CO. Irvington, New York. Irvington 9-3206 (182-188)

Welders-Hellarc. Light gauge alum. chasis boxes, cabinets. Good pay. Modern plant. RA. 1-3500. Mr. Lauro. METAL SPECIALTIES, 27-01 Bklyn Qns. expway. W. Woodside. (180-186)

MALE and FEMALE

VYRAI IR MOTERYS

Pilnam ar daliai laiko Keletas vietų del rimtų žmonių dirbimui mūsų pagarsėjusiose žaislų eksponatuose, kuriuos mes įsteigsimės jūų kaimynystės krautuovėse.

NEREIKALINGAS PARDAVINĖJIMAS

Mūsų planas iš 3 valandų į savaitę yra išbandytas. Reikalinga nuo \$298 iki \$995 pinigais. Jei tikrai teisingi, rašykite pilnai apie save—duokite savo telefono numerį.

TOY MERCHANDISING CORP. 24-25 45th Street Long Island City 2, N. Y. (183-186)

HELP WANTED MALE

REIKALINGAS VAIRUOTOJO PAGELBININKAS

Su chauffers laisniais. Nuolatinis darbas. Gera mokeskis, 5 dienų savaitė. Tel. AL. 4-0892. Community Towel Supply Co. 425 E. 9th St., N.Y.C. (184-197)

JAUNAS VYRAS

Abelnam fabriko darbu. Turi būti 18 metų. Nuo 9 A. M. iki 11 A. M. arba 1 P. M. iki 4 P. M. American Import Products Inc. Jericho Turnpike ir County Courthouse Road, Garden City Park, L. I. (184-191)

POLISHERS

Patyrusios prie moteriškų ridikulių. Frames ir Ornaments. Gera mokeskis.

VOGUE METAL CRAFT CO. Tel. OL. 7-7900 (24M) (184-191)

Tool Cutter-Grinder. Also exp. internal & external grinding. Perm. All benefits. Overtime. GRIES REPRODUCER CORP. 125 Beechwood Ave. New Rochelle 3-8600 (181-187)

Male Operators. Experienced on Campbell or Puritan sewing machine. 5 days week.

WHITEHOUSE PRODUCTS, INC. 360 Furman St., Brooklyn near Borough Hall (179-185)

VAIRUOTOJAI

Tractor ir Trailer. Mack Trokai. Gera alga, nuolatinis darbas.

GALVIN TRUCKING CORP. 942 Meeker Ave., Brooklyn, N. Y. (181-187)

REAL ESTATE

2 sėmų—moderniškas namas, 9 rūmai, blinda, aluminiai stroms ir screens, idėths linoleum per istią stuba, istaiystas sklepas su baru, skalbiama mašina, aliejaus šiluma. Porėjus ir patio. Parduoda savininkas. \$13,500. NI. 9-3383. 9—12 ar po 6 v. v. (184-185)

Business Opportunity

IDEAL FOR FAMILY GROCERY. Bronx, cor. \$1,500 — Sac. selling due to illness. Being sold completely equipped. CY. 2-2966. (184-191)

Grocery-Deli. Est. 30 yrs. 3 rm. apt. All new equip. Sac. at \$3000. Sold by owner, cannot handle. No reasonable offer refused. TU. 2-4287 (184-190)

Ideal fam. enterprise. Delic-Groc. store. 2 rear rooms, rent \$65; price \$2,300. 4615—6th Ave., Bklyn GE. 8-7227 (181-187)

Groc-Delic. Frozen food, beer. Good location. Ideal for fam. or part. Sold compl. equip. Direct by owner. Call 9-11 A.M. or after 1 P.M. RE. 7-0190. (180-186)

Grocery Store in Bronx. Ideal for family, corner location, completely equipped. Will sacrifice \$1,500 plus stock due to illness. CY. 2-2966. (179-185)

Ideal for fam. Delic-Groc. Long established. \$1400 wk. gross; partners disagree. Sold compl. equipped. Business can be built up. HY. 2-4544 (182-188)